

ДЕНЯТ, В КОИТО РИБИТЕ ИЗПЛУВАХА

Петко ПЕТКОВ

Пресушени язовири, отровени реки, мръсен въздух и „лов на лисици“, сиреч на руски шпиони – това е веригата от „успехи“ на третото правителство на Бойко Борисов. Дори рибите разбраха това, което управляващите упорито отричат, – че екологична политика в България на практика няма. Има само празно дърдорене, престъпна безотговорност, безхаберие и бездействие, гарнирани с прокурорски заплахи към критиците на властта и акции срещу

въображаеми руски шпиони.

Освен с поредицата от гейтове, третият мандат на Бойко Борисов ще се запомни и с екологичната катастрофа, довела до ареста на министъра на околната среда и водите Нено Димов, а по-късно и на бившия шеф на ВиК Перник Иван Витанов и временно изпълняващата длъжността кмет на миньорския град по време на местните избори Севдалина Ковачева. За жалост на перничани това не напълни язовир „Студена“, нито им докара вода от язовир „Белмекен“, понеже се оказа, че тръбите за обещания байпас са още в... Испания! А може и още да не са произведени, както американските изтребители F-16 Block 70, които правителството предплати, за да ги получи чак през 2024 г.!

На стр. 2

"ДЖОКЕР" - ИДЕОЛОГИЧЕСКАТА ГРЕШКА НА ХОЛИВУД

Александър ГОЧЕВ

чисто и просто заравяне на главата в пясъка, с цел да не се възприема като отражение на реалното насилие в ежедневието. Образът на Джокера, този на екстремален nihilism, саморазрушително насилие с кикотене пред отчаянието на другите, образ на морална перверзия, не носи каквото и да е позитивно послание.

Търсенето на изход си е проблем на зрителите, оставени на "дъното" с реализацията, че явно съвсем не е достатъчно да играем рекламираната игра на тези, които управляват света, играта породила Джокера. С други думи да приемем, че неолибералната демократична система е най-добрата възможна, че е на-

пълно достатъчно само малко да се коригира като се направи по-толерантна. В това "по-толерантно" направление

днес всеки може да изглежда социалист:

Бил Гейтс твърди, че е социалист, Марк Цукерберг казва, че е социалист; Бърни Сандерс, кандидат президент, предлага социалистическа

платформа... Образът на Джокера, обаче, е с много по-радикално послание. Той резонира по-скоро с картината на Казимир Малевич, "Черен квадрат": фундаментално изчистен протест - редукция до нищото, както заключава философът Славой Жижек; и както мисли Майкъл Мур, легендарният режисьор с Оскар по документалистика.

Днес протести срещу неолибералното статукво, срещу "най-добрата възможна система", избухват по целия свят и то даже в области със сравнително висок просперитет, а и с различни политически системи - Хонг Конг, Франция и Каталуня като примери тук, с протести до голяма степен за запазване на привилегировано статукво. Освен искания за засягащи икономиката се изтъква на преден план необходимостта от колективни и индивидуални свободи, лично достойнство и смислен живот.

На стр. 2

Холивуд направи грешка. Верноподаническият неолиберален Холивуд направи сериозна грешка с филма *Joker*, с неговото скрито и скривано послание: *Ежедневието като филм на ужасите*. И то къде - в цитаделата на демокрацията и просперитета.

Критиките срещу филма, че рекламира насилието са

ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ – ВЕСТИТЕЛ НА НАЦИОНАЛНАТА ПРАВДА

Тодор КОРУЕВ

В авторитетната поредица „Дълги чест“ на издателство „Захарий Стоянов“ влезе и забележителното съчинение на проф. Велчо Велчев „Паисий Хилендарски. Епоха, личност, дело“. На проф. Велчо Велчев (1907-1991) отец Паисий е един от любимите автори, към чието творчество той се връща многократно, за да го представи по-изчерпателно. За Светогорския монах той публикува редица статии, студии и монографии, в които разглежда идеологията на Паисий, изворите на Паисиевата история, различните преписи, заветите му за българската литература и др. Участва активно в споровете за родното място на Паисий, за принадлежността му към идеологията на европейското Просвещение. И още в увода на книгата авторът подчертава, че чрез делото на Паисий Хилендарски с неговата скромна наглед „Исто-

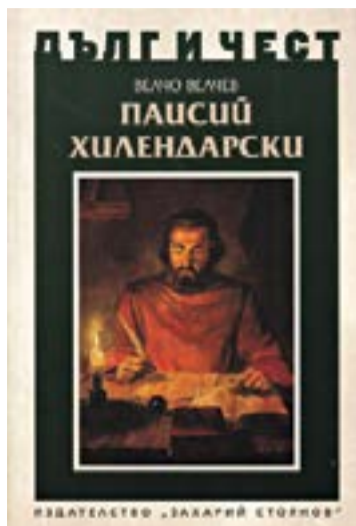
Книга на проф. Велчо Велчев възкресява епохата, личността и делото на Светогорския монах

рия славянобългарска“, завършена през 1762 г., той става родоначалник на Българското възраждане, което по историческите си белези съответства на епохата на европейското Просвещение. Така Паисий заема място между представителите на тази епоха. Неслучайно първата глава е наречена „На прехода между две епохи“, в която е разкрит характера на Просвещението в Западна Европа и проникването на неговия дух на Балканите, за да се стигне до периода, в който българите се събуждат за нов живот, а Паисий Хилендарски става вестител на народната правда. Както пише проф. Велчо Велчев има нещо особено в личността и историческата роля на Паисий Хилендарски като родоначалник на българското Просвещение. Той пръв за своето време вна-

ся в умовете на сънародниците ни идеи за национално самоопределение, съпротива и борба в преходния исторически период, когато започва да се разклаща феодалният строй в Османската империя. Паисий Хилендарски не се примирява със съществуващото робско положение на човека, не приема покорно и смирено участието му, не оставя съдбата на хора и народи в разпореджението на „божия промисъл“, а се заема за реалното им направляване чрез намеца, активността, за което сам е жив пример. От прочетеното става ясно, че в „История славянобългарска“ Паисий Хилендарски не дава просто картина на миналото, съгрята, както се е мислело дълго време, от пламъка на гордостта пред неговото величие, обагрено от мобилизиращите краски на ревностния патриот, който в

името на своето родолюбие не скъпи истината. Паисиевата история, стояща по общото признание на висотата на историческото знание по онова време, е дълбоко свързана и с тогавашния живот. Затова по своя характер и насоченост „История славянобългарска“ бележи поврат в мисленето на българина, поставя началото на нова културна ориентация, включва българския народ в общоевропейското развитие.

В книгата си, изградена на триединството - епоха, личност, дело - проф. Велчо Велчев разглежда и предшествениците, и съвременниците на Паисий, неговото духовно формиране - пътят от Банско до Света гора, специално се спира на светската струя в просвещения дух, за да види след това в Паисиевата История - обобщаваща за национална програма. Авто-

рът върви по следите на преписите, както и осмисля научната книжнина, посветена на неговото дело. Това му помага да разкрие идейния свят на Паисий като изразител на възделението и интересите на народните маси. Книгата е богата и с авторските бележки и коментари, както и с библиографията. Към личността на автора ни връща и послеслова на неговия син - поетът и литературен критик Петър Велчев.

В книгата си проф. Велчо Велчев е стъпил на разбирането за творческата мощ на народа, за човека като възлещение на народностната самобитност, за миналото, езика и нравите като белег на нацията. Тази концепция е ръководна в осветляването на проблемите, свързани с делото на Паисий Хилендарски. Повече от добро е, че издателство „Захарий Стоянов“ възкреси едно достойно научно дело.

Паисий показва „История Славянобългарская“ пред монасите от Зографския манастир

ПОСЛЕСЛОВ

схематично някои по-важни библиографски данни.

Велчо Петров Велчев е роден през 1907 г. в град Враца, в занаятчийско семейство. Дядо му, Ангел Велчев, е участник в Хвърковатата чета на Бенковски; след разгрома на Априлското въстание от 1876 г. е заловен и обесен на Големия мост над Марица в Пловдив.

След като получава средно образование в родния си град, В. Велчев завършва славянска филология в Софийския университет. Започва да публикува още като студент, а също и да работи, за да се издържа. След

дипломирането си е гимназиален учител в Кърджали, в Пловдив и в Германското училище в София. Същевременно печата и първите си по-сериозни статии и студии в списанията „Училищен преглед“, „Българска мисъл“, „Родина“. Издава и две монографии: за Константин-Кирил и Методий и за Паисий Хилендарски.

През 1943 г. е избран за доцент в Университета в Скопие, а през 1945 г. става професор в Софийския университет. Той е учредител на специалността „Руска филология“ в България и първият ръководител на Ка-

тедрата по руска класическа литература в Университета (1945 – 1965). Член-учредител на Съюза на учениците в България и основател на филологическото списание „Език и литература“ (1945), което продължава да излиза и до днес, макар и като призрачна на някогашната своя автентична тематика и проблематика.

През учебната 1946/1947 година Велчо Велчев е гост-професор в Московския университет, където чете лекции по стара и възрожденска българска литература. Запознава се с Дмитрий Сергеевич Лихачов (тогава доцент по староруска литература

в Ленинградския университет) и се поставя началото на близкото им приятелство и научно сътрудничество, траещо почти половин век. В качеството си на доайн на българската русистика проф. В. Велчев предлага на Д. С. Лихачов да бъде поканен да работи в български книгохранилища. Така се полага начало на трайните връзки на бъдещия академик Лихачов с България и българската литература, на която той отрежда водещо място в развитието на общославянската православна култура. Многобройни са срещите на двамата учени и в Русия, и у нас. Между тях се води и обилна кореспонденция.

В. Велчев е един от основателите на Института за литература при БАН (1948) и ръководител на Секция „Руско-български литературни връзки“ в същия институт (1948-1965). Член е на Националния славистичен коми-

тет и участник във всички конгреси по славистика. Бил е декан на Факултета по славянски филологии и помощник-ректор на Университета.

ПРАЗНИК НА ПАТРИОТИЧНАТА ПЕСЕН В ПЛЕВЕН

На 26 януари т.г., в залата на известния плевенски ресторант „Златна скара“, се състоя музикален празник на патриотичната песен. Домакини бяха Сдружение „Евразия“, „Творческо обединение „Зора“ и Българо-руският клуб „Дружба“.

От българска страна, сърцето на артистичното представяне бе лауреатът на Осмия фестивал на патриотичната песен „Отечество“ в Плевен и на „Сребърни чучулиги“ в София, даровитият автор на текст и музика, поетът с китара - Красимир Кунчев. От студентските си години той представя авторски песни на различни места из страната. Канен е за участия в предавания по БНР, Радио „Витоша“, Радио „Веселина“, БНТ, СКАТ, БТВ, Телевизия „7 дни“, Телевизия „Веселина“ и др. Негови изпълнения са звучали на малки и големи протестни прояви, подкрепяйки справедливи каузи – и в България, и в Западните покрайнини.

От руска страна истинска изненада предизвика гостуването на популярната руска певица и актриса Раиса Полякова. Родена в Санкт Петербург и живееща вече 25 години в България, г-жа Полякова демонстрира руската вокална традиция. Песните „Институтка“, „Милион алых роз“, „Белоруски вокзал“ и др., взривиха с аплодисменти 110-те слушатели прегънлизи залата. Чудесните ѝ изпълнения още веднъж доказаха потребността от близост с автентична руска култура.

Красимир Кунчев

Словото си преди концерта, Васил Милев - председател на творческо обединение „Зора“ в Плевен, сподели пред публиката интересни моменти от биографията на Красимир Кунчев, както и своето възхищение от талантливите му изпълнения, и от любовта му към България и българската патриотична песен:

„Преди много години, в дома на инженер от военния завод в Казанлък, съветски възпитаник, в тесен приятелски кръг чух песните на големия поет, филмов режисьор и сценарист, минал през горнилото на Отечествена война - Александър Галич. Бях потресен от неговите мъжествени строфи, в които имаше и болка, и сатирична сила, и социални откровения. Това, според някои познавачи, му изяде главата, защото твърде ско-

ро разбрахме, че и той като мнозина други, е „помолен“ да напусне СССР.

Не мина много време и Галич намери своя трагичен край.

Подир него се яви Булат Окуджава. Велик поет с потресаващо стихотворно-песенно богатство!

А после дойде времето на Володя

Раиса Полякова

Висоци! Дрезгавият му баритон вдъхновяваше сърца и съвести, а стиховете, подкарани музиката, събираха опълчението на мислещите и достойни люде и вдигаха гордо окломали глави. Подир кончината си Висоци остана по жив от живите. Това го направи неповторим глас на човешката съвест, чужд на конформизъм и страх от властта и конюнктурата.

А у нас в същото време се случиха интересни неща.

Появиха се талантливи млади хора, които с музика и слово защитаваха своите дарби. Днешният бард, поет, композитор и изпълнител, стана чест гост в нашите домове и селища.

Сега си позволявам да представя този наш съгражданин, даровит автор на текст и музика, сърцат поет с китара, името му е Красимир Кунчев.

Докато търсих мотиви за появата на неговото дарование на бард и поет, надникнах в един шарен, интересен по своему, живот.

Роден в град Червен бряг, сетне с родителите си заминал за столицата. Завършил ПЖИ „Тодор Каблешков“ и работил като локомотивен машинист 5 години и системата на БДЖ. През 1980 г. вече е на работа в СССР. Цели 8 годи-

ни се труди в Сибир - Тюмен (в селето Вензили живее в дървена къщичка, без електрически ток).

Във фирма „Главбулгарстрой“ сменя няколко професии -зидаромазач, бояджия, бетонджия, електроженист и колукранист.

Завръщайки се в Родината, Красимир Кунчев продължава трудовия си път в Кремиковци, където е заварчик, монтажник, локомотивен машинист, бригадир на комплексна бригада и технически ръководител.

В Съветския съюз завършва второ висше образование, което практикува като учител по руски език и литература в столични училища и в провинцията.

Защо пее Красимир Кунчев? Защото, по негово признание, трябва да се осветят неудобните истини на боледуващото ни общество.

С честност и достойнство трябва да излиза бардът пред публиката.

И да се пее от сърце!

Накрая искам да благодаря на организаторката на празника, председателката на дружество „Евразия“, неуморимата Евгения Иванова.“

Петър ВЕЛЧЕВ

За да определим мястото на проф. Велчо Велчев в българската хуманитарна култура, трябва да имаме предвид най-значимите факти от неговата педагогическа, научно-организаторска и книжовна дейност. Редица от тях заслужават по-обширно разглеждане, но това не може да стане в рамките на един кратък послеслов. Затова ще се задоволя да изброя съвсем

ДОНЕСЕНИЕ

до г-н главния прокурор Гешев

Относно: престъпното изстребление на народа на България

Минчо МИНЧЕВ

Тези начални редове са само опит да измоля извинение от читателите, пред които се чувствам някак виновен. В началото на тази година се заредиха мои публикации във вестника, които може би нарушиха баланса в съотношението – автори-редактор. В бр. 1 и 2 наченах своите Записки за обезкостяването на България под общото заглавие „Вратите на новото робство“, но ги прекъснах, за да откликна на историческия, според мен, час, отмерен от часовника на Кремъл, с обръщението на Путин пред властовия и политически елит на Русия. Пропуснах брой 4 умишлено, в стремежа си да спазя практи-

поисканият от опозицията, заради рецидивите на неговата политика, четвърти вот на недоверие. При това желязно аргументиран и логически обоснован.

Въпреки нашествието на удобни свидетели и „говорещи глави“ в правилните медии; въпреки задружният хор на политолози, социолози и социални антрополози; въпреки старанието на услужливи водещи и прочие селектиращи правилното екранно присъствие на „опитомени авторитети“, мъката на днешния български ден, в резултат на демократичното ни битие, от 30 години насам, все така остава ненаписана, и както е казал разстреляният огняро-интелигент - „сама в пространството се скита“.

А народът ни чезне, България вехне като осланена, и нека да си напише името този, който вижда края на това безвремие. Да беше Де Гол, може би щеше да каже: „Обстоятелствата са против нас, да променим обстоятелствата!“ Но

нално поведение“. Сиреч, искат да ни кажат, че достатъчно сме работили срещу себе си.

Като им благодарим най-сърдечно ние все пак оставаме до някои истини, зашифровани в откровението на г-н Струуб Талбот, преди години, който в битността си на зам.-държавен секретар на Държавния департамент на САЩ, с безпардонен цинизъм заяви: „Навлизаме в период на неоантичност. Ще има кафта на посветените. Останалите ще строят пирамиди!“.

Тъкмо затова сме на мнението, че е необходим

честен прочит на фактите и дълбоко осмисляне на ситуацията,

в която се намира народът ни. Ако успеем да ги систематизираме дори частично и ги разкажем на разбираем език, един честен анализ би посочил и пътищата, и средствата, с които може да бъде изваден народът ни на брега на спасението.

Бързам да подчертая обаче,

ката да не доминира на страниците на „Нова Зора“, нейният главен редактор, нещо към което съм се стремил през годините. „Смирение паче гордост!“ ме учеше някога майка ми, още от времето, когато не разбирах, че иде реч за скромността, която краси човека.

Днес пак я захващам издалече, макар че подтикът е скорошен - сблъсъците между полиция и протестиращи граждани на 27 януари т.г. и масираният кризисен пиар на властта по този и други поводи. Те очертават само видимата част от асбейрга на вледеняващото отчуждение между народа и, уви, не само това „законно и демократично избрано правителство“, което наскоро преодоля съвсем демократично

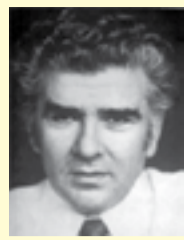
България няма своя Де Гол и за „Зора“ остава поне да ги назове или малко от малко поне да ги посочи. Това се опитвам да направя и аз с това свое „Донесение“ до г-н главния прокурор Гешев.

Поведението на такива като нас, които отдавна сме се заели „да отваряме очите на народа с клечки“, както изплака навремето непрежалимият Николай Хайтов, отдавна е обект не само на неразбиране от страна на „медийния планктон на конюктурата“, но и на по-сериозни хора, които като ни засвидетелстват своите симпатии за непримиримостта през годините, все пак не пропускат да ни посъветват и да попроменят курса на своето „иращио-

че нито авторът, нито някой друг край него, е давал заявка да повтори подвига на Мойсей. В „иращиоността“ на нашето поведение, обаче, при добро желание, може да бъде открита и неподправената ни обич към тази земя, отредена ни от Бог и от нашите предци, за народа ни, и за всеки от нас, като земя за хляб, дом и гроб! И именно тревогата за бъдещето е тази, която ни кара да надничаме отвъд стобора на суетата и да не бъдем сговорчиви като мнозина правилни и примирени люде. Пък каквото сабя покаже и волята Господня!

През 2019 г. се случи така, че през месец март се зачетех в Справочника на ЦРУ. Разбира

ПРИКАЗКА ЗА ОДЪРА

Андрей ГЕРМАНОВ

*Беше то веднъж през пролетта.
Той я грабна като вълк от брода,
стори я жена, а сутринта
сам скова от груби талпи одър.*

*Всичко помни одърът - по здрач
как си лягаха с любов голяма,
как веднъж внезапно тънък плач
проеча над златната му слама.*

*Взе мъжът ръбатата тесла,
одър с със нови талпи стегна
и жената меко го постла -
малкият да има где да легне.*

*Одърът започва да расте -
силна беше младата невеста.
Всяка пролет писваше дете,
искаше да му направят място.*

*Местеха се другите полек
настри по меката му слама,
за да може новият човек
да лежи до пазвата на мама...*

*Сетне той престана да расте,
позатихна, взе да опустява -
всяка есен някое дете
от гнездото нейде отлетява.*

*И остана одърът широк,
празен като шепата, която
седем гургулици на възбог
пуснала е в синевата.*

се, интересувах се най-вече за България. В него обаче се натъкнах на данни, които буквално ме стъписаха. Оказа се, че към месец юли 2018 г. населението на България е възлязло на 7 057 504 души! Докато шраках на елката някак си се успокоявах мислено, че разликата до 9 милиона, ще са онези българи, прокудени за насъщния, из страните на ЕС, САЩ, Канада и навсякъде по света. Оказа се обаче, че статистиките на ЦРУ добре са си свършили работата: тези българи, данните на които са поместени и в ЕСГРОН и в избирателните списъци, са включени в цифрата 7 057 504! Получаваше се някаква чудовищна разлика от 1 900 000 души, за която, не че не бях подготвен, но която просто ме потресе. Излизахе, че за 30 години, дори за 20 и по-малко, тези хора просто се бяха изпарили! Сходни данни посочваха и НСИ и Докладът за състоянието на Националната сигурност, както и Демографската прогноза на Евростат... Капак на всичко бяха подробните данни, за заболявания и смъртност, поместени в Националната здравна стратегия на МЗ, които въобще не искам да повтарям, защото са направо смазващи.

Тогави си спомних, че ня-

къде бях прочел

дифиницията за здраве,

която по памет е горе-долу такава: „Състояние на пълно физическо и социално благополучие, а не просто отсъствие на болест или недъг“.

Какво се бе случило, че за 30 години българите с такъв темп са измирили, а държавата ни е загубила 21% от населението? И кои са факторите за това, че според последните данни „скоростта на измиране“ на българския етнос е буквално спираща дъха – 15 души на час!? С 15 души на час намалява населението на България

Не искам да продължавам с това дълбоко неприятно за мен като автор изложение, защото мизерията на българското битие и стресът са дотолкова очевидни и значими, че съставят не само фонът и рамката на една картина с трагичен сюжет, но открояват с безпоощадна яснота и онези изкуствено създадени и насилствено наложени против волята на хората фактори, които недвусмислено поставят България на предно място след държавите с най-ефективно и мощно лишаване от правото на живот на собственото си население!

На стр. 10